

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Президент Національного
університету «Києво-Могилянська
академія»

Сергій Кузнецов
«20» травня 2022

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня магістра за спеціальністю**

231 «Соціальна робота»

(галузь знань: 23 «Соціальна робота»

освітньо-наукова програма «Соціальна робота»)

Схвалено
Вченою радою
факультету соціальних наук і соціальних технологій
(протокол № 5 від 19 травня 2022 р.)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування за спеціальністю **231 «Соціальна робота»** передбачено Правилами прийому до Національного університету «Кієво-Могилянська академія» в 2022 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра. Фахове вступне випробування має на меті: визначення рівня теоретичних знань абітурієнтів з базових дисциплін «Вступ до соціальної роботи», «Теорії та методи соціальної роботи» та визначення готовності абітурієнтів до засвоєння відповідної освітньої-наукової програми магістерського рівня.

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового екзамену, під час якого кожен абітурієнт надає відповіді на три питання білета (питання 1 стосується дисципліни «Вступ до соціальної роботи», питання 2 та 3 – дисципліни «Теорії та методи соціальної роботи»).

Фахове вступне випробування за спеціальністю **231 «Соціальна робота»** для вступу на здобуття освітнього ступеня магістр проводиться **дистанційно в режимі онлайн на платформі Microsoft Teams** (дивись Додаток 11 до Правил прийому) у вигляді випробування, де всі вступники водночас розв'язують екзаменаційні завдання.

Кількість білетів: 30 варіантів

Тривалість письмового екзамену: 1 год. 20 хв.

Кількість питань в білеті: 3

Зразок екзаменаційного білета:

1. Розкрийте сутність соціальної роботи як професії.
2. Охарактеризуйте вплив теорій на розвиток практики соціальної роботи.
3. Визначте ролі соціального працівника в центрах соціальних служб.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Розкрити зміст понять «теорія» та «моделі» соціальної роботи
2. Визначити інструменти моніторингу надання соціальних послуг
3. Розкрити зміст понять «внутрішня стигма» та «зовнішня стигма»
4. Описати зміст посередницьких ролей соціального працівника
5. Визначити практичні ролі соціальних працівників
6. Розкрити зміст поняття «наснаження» в соціальній роботі
7. Розкрити зміст поняття «соціальна робота»
8. Описати сучасні напрями розвитку соціальної роботи в Україні
9. Описати етичні дилеми у роботі соціального працівника
10. Розкрити співвідношення теорії та практики у соціальній роботі
11. Розкрити зміст Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України
12. Описати зміст роботи соціального працівника на етапі завершення роботи з випадком
13. Визначити причини, що перешкоджають особам, які опинилися у складних життєвих обставинах, звертатися до соціальних служб
14. Визначити суть та зв'язок між поняттями «стереотип», «стигма», «дискримінація»
15. Вказати умови застосування мультидисциплінарного підходу в соціальній роботі для різних груп отримувачів соціальних послуг
16. Описати основні групи професійних ролей соціальних працівників

17. Порівняти суспільні, професійні та персональні цінності у роботі соціального працівника
18. Навести приклади практичної реалізації цінностей соціальної роботи
19. Розкрити сутність соціальної роботи як парадигмальної теорії та практики
20. Вказати основні етапи ведення випадку в соціальній роботі
21. Описати види соціальних послуг, які можуть надаватися відповідно до Закону України «Про соціальні послуги»
22. Описати основні форми надання соціальних послуг та їх основний зміст
23. Розкрити зміст поняття «соціальні послуги»
24. Визначити чинники, що зумовлюють складні життєві обставини
25. Визначити основні вимоги до ведення професійних записів соціального працівника
26. Визначити основні положення теорії кризового втручання
27. Описати екзистенційні підходи в соціальній роботі
28. Розкрити основні положення теорії соціальних ролей
29. Розкрити основні положення теорії біхевіоризму в соціальній роботі
30. Описати основні положення психодинамічної теорії в соціальній роботі
31. Розкрити основні положення моделі соціальної роботи, орієнтована на завдання
32. Розкрити основні положення теорії особистості та клієнтцентрованої терапії Карла Роджерса
33. Розкрити зміст феміністичних теорій
34. Описати особливості застосування соціально-радикальної моделі соціальної роботи
35. Розкрити основні положення екологічної моделі соціальної роботи
36. Розкрити основні положення когнітивно-біхевіористського підходу в соціальній роботі
37. Розкрити основні положення теорії мотивації Зигмунда Фрейда
38. Розкрити основні положення гуманістичного підходу в соціальній роботі
39. Вказати основоположників базових теорій соціальної роботи та їх основні наукові роботи
40. Вказати особливості застосування теорії систем при проведенні оцінки потреб сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах
41. Розкрити основні положення теорії соціального наuczіння
42. Розкрити основні положення теорії логотерапії Віктора Франкла
43. Описати історію розвитку теорії соціальної роботи
44. Розкрити основні положення теорії психосоціального розвитку людини Еріка Еріксона
45. Розкрити основні положення теорії класичного обумовлювання Джона Уотсона
46. Розкрити зміст емпатичного спілкування в соціальній роботі
47. Описати основні положення теорії потреб Абрахама Маслоу
48. Розкрити основні положення зеленої соціальної роботи
49. Визначити особливості соціальної роботи з людьми літнього віку на різних рівнях втручання (індивідуальному, груповому, в громаді)
50. Описати методи соціальної роботи
51. Пояснити сутність та призначення тренінгової роботи
52. Визначити особливості соціальної роботи з сім'ями, які виховують дитину з проблемами психічного здоров'я
53. Розкрити зміст соціальних послуг відповідно до Класифікатора соціальних послуг
54. Визначити особливості соціальної роботи з сім'ями, які виховують дітей з інвалідністю
55. Вказати базові моделі групової роботи
56. Описати форми роботи у групах самопомогі

57. Надати перелік соціальних послуг для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та вказати суб'єктів їх надання
58. Описати форми роботи у групах самопомоги
59. Визначити базові навички соціального працівника під час індивідуального консультування
60. Визначити особливості соціальної роботи з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах
61. Описати основні функції спілкування в процесі взаємодії соціальних працівників та отримувачів соціальних послуг
62. Описати зміст соціальної роботи в громаді
63. Розкрити терапевтичні фактори процесу групової роботи / групової психотерапії
64. Розкрити зміст поняття «групова динаміка»
65. Описати роль фасилітатора у роботі групи
66. Розкрити основні положення мотиваційного консультування клієнтів
67. Описати основні принципи функціонування груп самопомоги
68. Визначити сутність поняття «робота у громаді» та вказати типологію громад
69. Визначити основні шляхи розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні
70. Описати основні принципи групового догляду
71. Розкрити особливості роботи денних центрів для різних груп отримувачів соціальних послуг
72. Розкрити зміст поняття «представництво інтересів» у соціальній роботі
73. Визначити етапи процесу адвокації
74. Описати мету та принципи наснаження отримувачів соціальних послуг з боку соціальних працівників
75. Визначити сутність та призначення тренінгової роботи
76. Описати особливості догляду в громаді
77. Вказати основні характеристики роботи в громаді та структуру громади

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. **Білоус, А. & Білоус, А., (2016). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками, 188, 70-74.**
2. **Білоус, А. (2015). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками.**
3. Про соціальні послуги. № 2671-VIII. (2019).
4. Савчук, О. & Сініцина, К. (2013). *Робота з випадком*. К.: ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ».
5. Семигіна, Т. (2019). Нові глобальні етичні принципи соціальної роботи. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*, 1, 70-85.
6. **Семигіна, Т. (2003). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками.**
7. Семигіна Т. (2020) *Сучасна соціальна робота*. Київ: Академія праці та соціальних відносин.
8. **Семигіна, Т. & Білоус, А. (2005). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками.**
9. **Семигіна, Т. & Білоус, А. (2005). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками.**
10. **Семигіна, Т., & Білоус, А. (2001). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками.**
11. **Семигіна, Т. & Білоус, А. (2004). Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками. Соціально-педагогічний аспект соціальної роботи з дітьми-сирітками.**

12. Бранко, Ф. & Гармс, Л. (2004). Соціальна робота та соціальна політика в Адамс та Річмонд. *Европейський журнал соціальної роботи*, 19(3-4), 405-419.
13. Бранко, Ф. & Гармс, Л. (2004). Соціальна робота та соціальна політика в Адамс та Річмонд. *Европейський журнал соціальної роботи*, 19(3-4), 405-419.
14. Branco, F. J. (2016). *The circle of social reform: the relationship social work—social policy in Addams and Richmond*. *European Journal of Social Work*, 19(3-4), 405-419.
15. Connolly, M., & Harms, L. (2015). *Social work: From theory to practice*. Cambridge university press.
16. Garvin, C. D., Gutiérrez, L. M., & Galinsky, M. J. (Eds.). (2017). *Handbook of social work with groups*. Guilford Publications.
17. Gitterman, A., & Salmon, R. (Eds.). (2009). *Encyclopedia of social work with groups*. Routledge.
18. International Federation of Social Workers (IFSW) and International Association of Schools of Social Work (IASSW). (2004). *Ethics in social work, statement of principles*.
19. International Federation of Social Workers. (2014). *Global definition of social work*.
20. Kletečki Radović, M. (2008). Theory of empowerment in social work. *Ljetopis socijalnog rada*, 15(2), 215-242.
21. Kloppenburg, R., & Hendriks, P. (2010). *Outreach Approaches in Social Work. An International Perspective*. Utrecht.
22. Lymbery, M., & Millward, A. (2002). Community care in practice: Social work in primary health care. *Social work in health care*, 34(3-4), 241-259.
23. Mizrahi, T., Davis, L. E., & National Association of Social Workers. (2008). *Encyclopedia of social work*, 20th edition. Washington, D.C: National Association of Social Workers.
24. Tengland, P. A. (2008). Empowerment: A conceptual discussion. *Health Care Analysis*, 16(2), 77-96.
25. Toseland, R. Rivas, R. (2016). *An Introduction To Group Work Practice*.
26. Turbett, C. (2012). *Community Practice: Theories and Skills for Social Workers*, 3rd ed.
27. Zaviršek, D., Rommelspacher, S. & Staub-Bernasconi (2010). *Ethical Dilemmas in Social Work: International Perspective*. Ljubliana: Faculty of Social Work

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового вступного випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота» оцінюються за 200-бальною шкалою (до уваги також береться володіння професійною термінологією з соціальної роботи українською мовою):

- за відповідь на перше питання абітурієнт отримує максимум 60 балів;
- за відповідь на друге питання абітурієнт отримує максимум 70 балів;
- за відповідь на третє питання абітурієнт отримує максимум 70 балів.

Оцінювання письмової екзаменаційної роботи здійснюється за такими критеріями, зазначеними у таблиці 1.

Таблиця 1

Кількість балів за письмову екзаменаційну роботу	Критерії оцінювання
	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді на всі 3 екзаменаційні питання, виявив глибоке розуміння

181 – 200	їхньої суті та змісту, а також високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації засвоєного матеріалу, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
151 – 180	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді не менше ніж на 2 екзаменаційні питання або правильно, але недостатньо повно, відповів на всі 3 питання. Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень засвоєння програмного матеріалу, здатність до його аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
100 – 150	Абітурієнт надав правильну та повну відповідь не менше ніж на одне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
0 – 99	Абітурієнт не надав правильної та повної відповіді на жодне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.

Абітурієнт вважається таким, що склав фахове вступне випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота», якщо оцінка за письмову екзаменаційну роботу становить **100 – 200 балів**.

У випадку, якщо результати фахового вступного випробування за 200-бальною шкалою становлять менше 100 балів (0 – 99 балів), абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність 231 «Соціальна робота»

V. АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИПРОБУВАННЯ

5.1. Вступне випробування проводиться дистанційно з паралельною онлайн-присутністю вступника під час проходження іспиту на платформі Microsoft Teams з обов'язково увімкненою камерою.

Початок вступного випробування визначається розкладом вступних випробувань. Вступник повинен зайти на платформу та пройти процедуру ідентифікації (приблизно за 30 хвилин до початку).

У разі початку повітряної тривоги вступник має терміново повідомити членів комісії

в чаті MS Teams групи. Іспит для цього вступника буде скасовано, а у вступника з'являється можливість скласти іспит у резервний час згідно з графіком.

5.2. Для реєстрації вступника на вступний іспит буде використана поштова скринька, яку вступник зазначив у своєму електронному кабінеті вступника.

5.3. Вступник отримує запрошення на пошту, вказану при реєстрації в електронному кабінеті вступника. Адміністрація НаУКМА не несе відповідальності за помилку в адресі електронної скриньки вступника, яка використовується для авторизації.

5.4. Приймальна комісія додає вступників до екзаменаційних груп відповідно до поданих заяв.

5.5. У день проведення випробування вступник долучається до відеоконференції під власним прізвищем, ім'ям та іменем по батькові повністю з обов'язково увімкненою камерою.

5.6. Вступник проходить ідентифікацію через представлення документу, який офіційно підтверджує особу вступника.

5.7. Вступник проходить вступне випробування з постійно увімкненою камерою. У разі, якщо камера буде вимкнена, екзаменаційна комісія не буде брати до розгляду результати вступного випробування.

5.8. При виникненні питання вступник може поставити його через чат зустрічі або вголос, «піднявши руку».

5.9. Мікрофони під час проходження тестування будуть вимкнені та за потреби вмикатимуться членами комісії.

5.10. Під час проведення ідентифікації вступників та тестування буде відбуватись запис.

5.11. Результати вступного іспиту Приймальна комісія оприлюднює протягом доби після завершення іспиту на сайті Приймальної комісії.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 18 лютого 2022 року

Голова фахової атестаційної комісії

Наталія ГУСАК